

ma ja nende eest hoolt fandma. Siin peaks leitud wigaduste parandamine esimene töö olema. Aga Jumal paraku, fuda asjad praegu seiswad, peame kätma, et meie koolid tagupäri hakkavad käima, fuda mõnest aea märgist wöib tunnistada.

Ühes lihelkonnas oli mõne aasta eest üks waga proua enne surma raha finfinud, misga lihelkonna kooli tarvis moad pidi ostetama. Lihelkonna mõisnikud lubasivad hoonete ülesehitamiise tarvitust ja töökulu fanda, aga lihelkonna talurahwas pidiwaa hiljemine hoonete töhendamist ja ülespidamist eneste peale wöitma. Mis sündis? — Reed, kelle laste heaks kooli taheti asutada, töökusivad vasta ja ei tahtnud kooli hoonete ülespidamist oma peale wöitta, mis läbi föik sel puhul tuulde fadus. — Se tähelpanemise väärts lugu sündis 1866ma aastal, paatkuud enne seda, kui uus Kogukonna Seadus wälja tuli, mis meid nõnda mehe ealisels arwas, et meie kogukonna ja kooli asjad omast väest teiste abita förrale pidime toimetama. — — Sähärdust ööpi medust ei leita, Jumal tänatud! Küll mitte enam igas kohas, aga iffa veel mitmes paigas ja palju laiemalt fui loomulikult praegu tohiks olla, sedi et pääise terab mõnda aastat teed juba mitmelt poolt meie varjuliiste orgudesse püüavat tungida ja inimeste silmi lahti teha.

Kaks pääwa enne Mihkli pääwa oli Mihkel Pöllu-pap, naise ja tütre ja seltsis wanast pesast wäljaläinud Warefse talusse elama. Ülewainu talufobt jäeti nüüd

noorema poea Juhani ja tema nooriku walitsuse alla, sel tingimisel, et Juhan aega mööda talufoha poole hinna wanema wennale wäljamässaks, mis nooret pere-mehel raskest ei wöinud teha, sedi et mund wölga mitte kopikat talu peal ei seisnud ja förrale seatud pöllumaad iga aasta hea wötra raha enam sisse kandsiwas fui maja ülespidamine tarvitaks. Warefse talu pidi pärast wanemate surma ükskord Elsele päranduseks jäätma; enne seda lootis isa, kui Jumal tema fätte tööd saab õnnistama, veel wölga wähendada, mis praegu talu peal raskeenduseks seisib. Alustamine on igas kohas raske, iseäranis seal, kus peremehel tarvilik rahakopikas taskus puudub. Siin näitas alustamine õnnelikum, sedi et peremees hooneehitamiise ja teised förrale seadmise fulud föik omast taskest jöudis áratasuda, ja wööraste fäest wölga ei pruufinud wöitta.

Mihkli pääw, kui wana peremehe nimepääw, oli uue elumaja sisseedonnistamiseks määratud; auuwäärt kritikuõpetaja ja mõned ligemad sõbrad, Ülewainu pere-rahwas seltsis, paluti pärast lõuneks sinna. Seda kiiduwäärt wüssi ei leita fül veel igas paigas, et pere-rahwas eluforda uues majas Jumala sõnaga lasewad sisseedonnistada, siiski oleks igal pool riistirahvale säheldust fena pruuki soovida. Ehet fül juuremates lihelkondades kritiku õpetajatel igalord wöimalik ei peaks olema sinna minna, leitakse ommetegi koolmeistrid ja teisi, kes asja wöiksid taslitada. Peale selle kui mõned salmid olid lauletud, pidas kritiku õpetaja wäga osavat lühifest fonet, mis kuuljatel südameid liigutas ja mõtlemata sundis; siis õnnistas ta maja ja pere-rahwas.